

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiæ Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiæ

§. 4. De merce duobus in solidum vendita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

relinfuntio suo adscribat, & non in alterius damnum retorqueat. Quod si fur sua sponte restituto precio, mercem furtiuam recipiat, emptorem permettere posse, proprii incommodi declinandi causa.

Qui rem furtiuam, quam à fure emit, alteri bona fide vendit, postea comparente domino nihil restituere debet (ratio, quia per illam rei alienę venditionem precii sibi dati ius atque dominium acquisiuit) emptor tamen obligatur ad premium restituendum, si comparens dominus eum ab eo euincat.

Quod si res furtiva alicui donata, & donatarius vendat, obligatus est vendor v. c. equi ad restitutio-²⁵
nem precii equi domino, si is eum iure vindica-
tionis ab emptore recuperare nequeat.

Porrò sciens rem alienam vel furtiuam esse, & emens fit particeps furti.

Licitem tamen est res furtivas modico precio re-²⁶
dimere, ea intentione, ut dominis suis restituantur
detracto precio ob rem domini utiliter gestam.

Qui scit rem alienam esse, vendere non debet: sin²⁷
verò dubitat post diligentem inquisitionem vende-
team non prohibetur, monito prius emptore de
periculo euictionis.

S. I V.

De merce duobus in solidum ven- dita.

Si res duobus vendita, vni quamvis posteriori²⁸
tradita sit, dominium huic acquiritur, idem te-
nendum est de aliis conuentionibus, permutatione,
locatione. Quod si verò neurit tradita, prior emptor
præfertur posteriori, iuxta reg. 54. in 6. Qui prior est
tempore, potior est iure. Quod si verò Ecclesiæ aut ciui-

Nn 5 tati res

tati res vendita & tradita , præferenda est Ecclesiæ.
Ratio, quia Ecclesiæ, loca pia , & Ciuitas priuilegiū
habent, ut ipsi per legatum, donationem, venditionem,
dominium absque rei traditione acquiratur, vlt. C. de SS. Ecclesiis.

- ²⁹ Quæ in fraudem alienata sunt gratuito titulo, à
venditoribus intra annum repeti possunt, et si dona-
tarius fraudis ignarus fuit; (modo res extet; nam
consumpta , non amplius obligabitur donatarius,
quam inde locupletior factus est.) Quod si verò ti-
tulo oneroso alienata sunt, v. c. Venditionis titulo
rescindi non potest, si alienatio facta fuerat ignoran-
³⁰ Sidonatarius sciat, donationem fieri cum iniusto
damno creditorum , videtur in conscientia obliga-
tus ad restituendum , tametsi non repetatur. Co-
operatur enim donatarius ad tales alienationem
consentiendo, seu acceptando, vnde licet suadendo
non impellat, ideoque non sit causa efficiens quod
principium , est tamen causa efficiens quoad exca-
tionem,

§. V.

Quæ res vendi possint, vel non.

- ³¹ Res sacra, homo liber (extra necessitatem) item
publicum forum vendi non possunt.

- ³² Ea quæ in spe sunt, scœtura gregis , fructus agri,
lucra; item iura nostra & actiones vendi possunt; sed
actiones non potentiori ratione officii seu potesta-
ris exercendæ in debitorem.

NB. Debitum quod difficile ac solutionem habet,
tantò minus valet. v.c. 90. hoc anno soluendum pro
100. futuro anno.

- ³³ Probabile est, quod ius seu chirographum ad ac-
cipiendum